THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

ראָבערט סזאָלד וועגן די אויפגאַבן פון אַמעריקאַנער ציוניזם

(א געשפּרעך מיט דעם טשערמאַן פון דער אַמעריקאַנער ציוניסטישער אַדמיניסטראַציע).

פון י. ל. מיכאַלעוויטש

די ציוניסטישע קאָנווענשאָן אין קליוולאַנד און דאָס געשאַפן אַ נייע עפּאָכע אין אַמעריקאַנער ציוניזם, זי האָט געמאַכט אַ כּוח צו די מחלוקת'ן און די פאַרבי־טערטע מלחמות אין דער באַוועגונג און האָט געשאַפן אַ פאַראייניקטן פראָנט, אַן אמת'ע קאָאַלאַציע פון אַלע כחות. די פריערדיקע ציוניסטישע אַדמיניסטראַ־ציע האָט געמאַכט שלום מיט דער פרי־ערדיקער בראַנדייס־מעק גרופּע און עס איז אויסגעוויילט געוואָרן אַן איינהייט־לאַכע אַדמיניסטראַציע. פאַר דער פאַר־אייניקונג פון דער באַוועגונג אין אַמע־ריקע, פון וועלכן מיר קאָן זאָגן אַז פון איר הייגעט אָפּ אין אַ גרויסער מאָס דער גורל און די צוקונפט אויף פון דעם אַלגעמיינלאַכן ציוניזם.

דער שלום אין קליוולאַנד און די גע־שאַפענע קאָאַליציע האָבן אָבער ניט גע־קאָנט פאַרהעקן דעם פאַקט וואָס וועט אַנערקענט פון דער גאַנצער אידישער וועלט, אַז נאָך אַלעמען איז געוויילט גע־וואָרן אַ בראַנדייס אַדמיניסטראַציע. עס איז אויך קיין סוד ניט, אַז דאָס איז אַ וועג דער איינגעלאַכער הויפּט וואונש פון דער קאָנווענשאָן. מען האָט אונטער אַלע אומשטענדן געוואָלט זעען דושאָס־טיס לואיס ד. בראַנדייס צוריק בײַ דער פירערשאַפט פון דעם אַמעריקאַנער ציו־ניזם, עס איז אויך קיין סוד ניט אַז די ריכטונג פון דער פירערשאַפט וואונש וועט דער אויסגעוויילטער אַמטאַספערע אין דער אַנערקענונג געוואָרן אויף פון דער ווייט־טיקע פירער פון דער פריערדיקער אַמע־ריקאַנער ציוניסטישער אַדמיניסטראַציע און אויפיל אויף דער פריערדיקער ציו־ניסטישער אַדמיניסטראַציע פון אַמעריקע און אויך אויפיל פון דער אַלוועלטלאַכער ציוניסטישער פירערשאַפט. די גאַנצע ציו־ניסטישע וועלט איז דערפאַר פאַראַינטע־רעסירט צו וויסן ווי אַזוי די נייע קאָאַ־ליציע האָט איינגעאָרדענט אירע כחות און איר אַרבעט אַפּגראַם און ווי אַזוי זי שטעלט זיך פאַר איר טעטיקייט אין דער נאָענטער צוקונפט. אויך האָב וועגן דעם געהאַט אַן אויספירלאַכן געשפּרעך מיט דעם נייַ־געוויילטן טשערמאַן פון דער אַדמיניסטראַציע, ראָבערט סזאָלד, און פון די אינפאָרמאַציעס און דערקלע־רונגען וועלכע אַלע אַט מיר געענען גלויב איך וועט יעדער לעזער זיין ביכולת זיך צו מאַכן אַ קלאָר בילד וועגן דעם אַיצ־טיקן צושטאַנד פון דעם אַמעריקאַנער ציו־ניזם. קיין צווייפל ניט, אַז ברייטע קרײַ־זען פון אַמעריקאַנער ציוניזם וועלן זיין שטאַרק פאַראינטערעסירט צו וויסן אין וועלכן גייסט און אין וועלכער ריכטונג די נייע פירערשאַפט האָט בדעה צו פירן די באַוועגונג.

איך גלויב אַז פאַר די לעזער וועט זיין אינטערעסאַנט קודם כל צו וויסן עטלאַ־כע איינצלהייטן וועגן דעם נייַ־געוויילטן טשערמאַן אַליין. ניט קומט־דיק דערויף וואָס ראָבערט סזאָלד האָט אַ וויכטיק רעקאָרד אין ציוניסטישער אַרבעט אין אַמעריקע, וואָס מיר קאָן זען פון דעם פאַקט אַליין וואָס מיר האָבן אויסגע־וועלט אין אַ ווידערשטאַנד פון דער אָפּאָ־זיציע.

אַלץ וואָס די אָפּאָזיציע קאָן דערגרייכן מיט אַ קאַמף, איז בלויז צו פאַרציען נאָך אַזאַך אַ וואָך אָדער צוויי דעם דורכפיר פון מר. בענעטס נייע מאַריפן. דאָס לאַנד אַבער וואַרט מיט אומגעדולד צו זעען די ווירקונג פון דער רפואה, אין וועלכער מר. בענעט גלויבט אַזוי שטאַרק, און וועט ניט זײַן דאַנקבאַר צו דער אָפּאָזיציע, אויב זי וועט דעם ענין פאַרציען.

אַגב אַזאַ עס פון יעדן שטאַנדפּונקט ווינשנסווערט, אַז פּרעמיער בע־נעט זאָל פּערזענלאַך קאָנען פאַרטרעטן קאַנאַדע בײַ דער אימפּעריאַלער קאָנפערענץ אין לאָנדאָן. ער איז אָבער אַנטשלאָסן ניט צו פאָר, וואָס די איצטיקע סעסיע וועט ניט געשלאָסן ווערן. די אָפּאָזיציע דאַרף אום זיין באַהילפיך אין דער הינזיכט, אין זעען, אַז די סעסיע זאָל קאָנען געשלאָסן ווערן ביז דעם 23טן סעפּטעמבער, וועגן מר. בענעט וועט נאָך האָבן צייט צו קומען צו דער עפענונג פון דער אימפּעריאַלער קאָנפערענץ.

וואָס ווייניקער צייט פאַרלוסט

פּרעמיער בענעט בריינגט איצט פאָר'ן פאַרלאַמענט אַ טייל פון זיינע טאַריף פאָרשלאָגן, וועלכע דאַרפן, ווי ער פאַרזיכערט, ביסלאַכווייז מאַכן אַ סוף צו דער אַרבעסלאָזיקייט אין לאַנד. בולט'ע רעזולטאַטן פון זיינע גע־העכערטע טאַריפן דערוואַרט ער שוין אַזוי שנעל, ווי אַן אַ משך פון צוויי חדשים צייט.

די אָפּאָזיציע איז קענן די נייע טאַריפן. זי זעט אין זיי אַ געפאַר פאַר'ן עקאָנאָמישן וואוילזיין פון'ם לאַנד, און זי האָט טורא, אַז זיי זאָלן נאָך פיל פאַרערגערן די לאַגע אין לאַנד.

עס איז דער חוב פון דער אָפּאָזיציע צו געבן די נויטיקע וואַרנונג צו דער רעגירונג. עס איז אָבער ניט איר חוב צו באַקעמפן די טאַריפן וואָס מר. בענעט פלאַנעוועט איינצופירן, און אַזוי בלויז פאַרציען די צייט ווען זיי וועלן אַרײַנגיין אין קראַפט.

אָבער פּרעזידענט הואַוועי איז ניט דער איינציקער אין פעלד, וואָס זוכט דעם קריזיס "פאַרברייט די צייט". דאָס טוען אויך אַנדערע אַמעריקאַ־נער גרויסע געשעפטסלייט. אָט קומט, למשל, הענרי פאָרד מיט דער דער־קלערונג, אַז דער קלימאַקס פון'ם קריזיס איז שוין אַריבער, און אַז צייטן ווערן בעסער, — צוגעבנדיק דערווייל אַז ס'איז יאָ "געווען" אַ קריזיס, וועלכן ער האָט פריער לחלוטין געלייקנט. אין האָט קומען ניו־יאָרקער געשעפטס־לייט און באַפּוצן זייערע לאַצן מיט קנעפלאַך אויף וועלכע עס איז אָנגע־שריבן דער אָפּטימיסטישער לאָזונג "ביזנעס איז גוט", — וועלכן די מייסטע מרעגער פון די קנעפלאַך גלויבן אַליין ניט, ווייל ער גייט אין פון קעגנזאַץ צו זייערע טרויעריקע פּערזענלאַכע דערפאַרונגען.

ביי אונז האָט די לעצטע רעגירונג פון מר. מאַקענזי קינג אויך גע־פּרוּווט "אַפּרייד" דעם קריזיס מיט דער הילף פון אָפּטימיסטישע ציפערן, דאָס האָט זיך אָבער פאַר איר געענדיקט מיט אַ קאַטאַסטראָפע אין די וואַלן.

די פּעסימיסטישע שטימונגען דיינען טאַקע זיכער שעדלאַך פון'ם עקאָ־נאָמישן שטאַנדפּונקט, אין זיי זיינען אַ גרויסע שטערונג צום צורקקערן צו נאָרמאַלע צייטן. צולב בוואָס עס זיינען נייטיק אַביסל אָפּטימיזם אין צוטרוי, — פונקט ווי אַן ערנסט קראַנקער נויטיקט זיך אין צוטרוי אין זיינע איינענע כחות צו ווערן געזונט.

אָבער צו פאַרזעען די פאַקטן און אָפּלייקענען זיי איז אויך געפער־לאַך, ווייל דאָס קאָן פירן צו נאַכלעסיקייט בנוגע די מיטלען מיט וועלכע עס דאַרפן באַקעמפן ווערן די אמת'ע אורזאַכן פון דער קראַנקהייט. עס איז שוין גלייכער צו קוקן דעם אמת אין די אויגן און אָנזוגנדן די מיטלען וואָס מען קאָן אָפּצושוואַכן די ווירקונג פון'ם קריזיס.

די "קריזיס פּסיכאָלאָגיע"

עס איז דאָ אַזאַ זאַך, ווי אַ "קריזיס פּסיכאָלאָגיע", — דאָס הייסט אַ גלויבן, אַז די צייטן זיינען שלעכט, און אַז מען דאַרף דערפאַר האַנדלען זייער פּאַרזיכטיק.

אָט דער גלויבן אין שלעכטע צייטן פאַרשאַרפט געוויינלאַך דעם קרי־זיס. מענשן האַלטן אַ וואַכזאַם אויג אויף זייערע פאָר סענט, אויב זיי האָבן אַזעלכע, און האָבן עס מורא אויסגעבן, קרעמער האָבן מורא־קויפן סחורה, עס זאָל ניט בלייבן ליגן אויף זייערע פאַליצעס; און פאַבריקאַנטן שניידן זיי־ער פּראָדוקציע און זייערע אויסגאַבן. דאָס אַלץ צוזאַמען פאַרגרעסערט נאָך די אַרבעטסלאָזיקייט און פאַרשאַרפט דעם קריזיס.

איז דאָס אָבער פאַרט אַ גלויבן, וואָס באַוירט זיך אויף פאַקטן, און ניט קיין איינרײַדעניש. ווען ס'איז ניטאָ קיין קריזיס, שמועסט זיך קיינער ניט איין אַז די צייטן זיינען שלעכט.

אַנדערש געוועדט, די "קריזיס פּסיכאָלאָגיע" איז ניט דער אורזאַך פון'ם קריזיס, נאָר זיינער אַ פּעלד־וּרצאַ, אין דורך באַקעמפן די "קריזיס פּסי־כאָלאָגיע" קאָן מען קיין קריזיס ניט אָפּשאַפן.

פּרעזידענט הואַוועי האָט נאָך לעצטן האַרבסט, ווען די שפּורן פון'ם אָנקומענדיקן קריזיס האָבן זיך אָנגעהויבן בילט באַוויזן, געפּראָוועט פאַר־לויפן דעם וועג מיט זייגע דערקלערונגען, אַז אין לאַנד הערשט אַ פּראָספּע־ריטעט וואָס באַוירט זיך אויף געזונטע יסודות. פון דאַן אָן האָט ער שוין נאָך עטלאַכע מאָל געפּראָוועט אָפּריקענען דעם קריזיס, — און זייגע אָפּלייי־קענונגען זיינען כמעט יעדן מאָל געענטפערט געוואָרן מיט נייע קראַכן אויף וואַל סטרים: אַזוי ווייניק האָט זיין געמאַכטער אָפּטימיזם געוואָרקייט אָפּ־לו אויף די קרייזן, וואו זיין איינפלוס האָט געדאַרפט זיין דער גרעסטער.

אָבער פּרעזידענט הואַוועי איז ניט דער איינציקער אין פעלד, וואָס זוכט דעם קריזיס "פאַרברייט די צייט". דאָס טוען אויך אַנדערע אַמעריקאַ־נער גרויסע געשעפטסלייט. אָט קומט, למשל, הענרי פאָרד מיט דער דער־קלערונג, אַז דער קלימאַקס פון'ם קריזיס איז שוין אַריבער, און אַז צייטן ווערן בעסער, — צוגעבנדיק דערווייל אַז ס'איז יאָ "געווען" אַ קריזיס, וועלכן ער האָט פריער לחלוטין געלייקנט. אין האָט קומען ניו־יאָרקער געשעפטס־לייט און באַפּוצן זייערע לאַצן מיט קנעפלאַך אויף וועלכע עס איז אָנגע־שריבן דער אָפּטימיסטישער לאָזונג "ביזנעס איז גוט", — וועלכן די מייסטע מרעגער פון די קנעפלאַך גלויבן אַליין ניט, ווייל ער גייט אין פון קעגנזאַץ צו זייערע טרויעריקע פּערזענלאַכע דערפאַרונגען.

ביי אונז האָט די לעצטע רעגירונג פון מר. מאַקענזי קינג אויך גע־פּרוּווט "אַפּרייד" דעם קריזיס מיט דער הילף פון אָפּטימיסטישע ציפערן, דאָס האָט זיך אָבער פאַר איר געענדיקט מיט אַ קאַטאַסטראָפע אין די וואַלן.

די פּעסימיסטישע שטימונגען דיינען טאַקע זיכער שעדלאַך פון'ם עקאָ־נאָמישן שטאַנדפּונקט, אין זיי זיינען אַ גרויסע שטערונג צום צורקקערן צו נאָרמאַלע צייטן. צולב בוואָס עס זיינען נייטיק אַביסל אָפּטימיזם אין צוטרוי, — פונקט ווי אַן ערנסט קראַנקער נויטיקט זיך אין צוטרוי אין זיינע איינענע כחות צו ווערן געזונט.

אָבער צו פאַרזעען די פאַקטן און אָפּלייקענען זיי איז אויך געפער־לאַך, ווייל דאָס קאָן פירן צו נאַכלעסיקייט בנוגע די מיטלען מיט וועלכע עס דאַרפן באַקעמפן ווערן די אמת'ע אורזאַכן פון דער קראַנקהייט. עס איז שוין גלייכער צו קוקן דעם אמת אין די אויגן און אָנזוגנדן די מיטלען וואָס מען קאָן אָפּצושוואַכן די ווירקונג פון'ם קריזיס.

א לעקציע פון פאַרזיכטיקייט

דער אורטייל אַרויסגעטראָגן פון'ם געשוואָרענעם געריכט לעצטן דאָנערשטאָג, לויט וועלכן אַ קרבן פון דער פאַטאַלער שריפה אין די קאַזאַ לאַמאַ אָפּאַרטמענטס אין 1928 קריגט 17,300 דאָלאַר שאַדנערזאַץ פון די איינגנטימער פון'ם הויז, וועט דאַרפן דינען ווי אַ וואַרנונג צו אָפּאַרטמענט איינגנטימער.

ווייניקע האָט פאַר די לעצטע יאָרן געהאַט עטלאַכע אומגליקלאַכע שריפות מיט מענשלאַכע קרבנות. די אומגליקן וואָלטן געקאָנט אויסגעמיידן ווערן, ווען די גייטיקע פאַרזיכטיקייט־מיטלען וואָלטן אָנגענומען ווערן.

אין דעם דערמאָנטן פאַל איז בײַם פּראָצעס דערוויזן געוואָרן, אַז די שריפה איז פאַראורזאַכט געוואָרן פון אומפאַרזיכטיקייט מצד די איינגנטי־מער מיט'ן אָפּפאַל. אַנדערע ענלאַכע אומגליקן האָבן פּאַסירט צוליב אַ מאַנגל אין רעמונגס מיטלען און צוליב דעם געבוי פון די באַטרעפנדיקע הייזער, וואָס זיינען ניט געווען גענוג געזיכערט קעגן פייער.

עס זיינען דאָ געזעצן וועגן פייער פאַרזיכערונג און וועגן פייער פאַר־זיכטיקייט. ליידער זיינען דאָ אין אַ צאָל וועגן אויסצומיידן די האַרבקייטן פון'ם געזעץ, מיט וועלכע אָפּאַרטמענט־הויז איינגנטימער באַנוצן זיך. דער דאָזיקער אורטייל פון'ם געריכט וועט צווינגען די איינגנטימער אָנצונעמען מער פאַרזיכטיקייט מיטלען, אפילו ווען זיי קאָנען אויסמיידן געוויסע פאַ־דערונגען פון'ם געזעץ.

אידנברידזש

(פאָרזעצונג)

אָט די אַרבעט פירן אויס די יונגע קינ־דער מיט אַ גוטלאַכקייט אחרות געפיל פאַר דער זאַך; און ס'נייט אויעך אַ גאַנג: די איינגעשאַפענע פערד מאַרשירן אַי־בער אַ געוויסן וואַרדראַט שטח מיט גע־מאָסטעגע טריט, די הייסלערנע פלינגען פון'ם מאַשין דרייען זיך אין ווי רוחות, פאַר־גאַרן די צייטיקע זאַנגען, וואָס שטייען שטאָלץ, מיט אַרויפגערעסענע קעפּ און פילן ניט זייער נאָענטן סוף; די חבלה פלינגען גיבן זיי פריער אַ צערטלאַכן גלעט איבער זייערע גאוה'דיקע קעפּלאַך, צע־קושן זיך מיט זיי האַרציק, און סאַמע אונטן פאַר'נגנ'עט זיך אַ באַהאַלטענער מעסער, און שניידט אומ'רחמנות'דיק, אַלע מיט אַ אינצינקווייז דורך אַ "מיתת גשיקה" . . . צעשניטענע פאַלן זיי אַריין אינ'ם מאַשין, ווערן מאַמענטאַל גע־בונדן, פאַרקנעפּט, אַ דריק מיט'ן פוס און אַ סנאַפּ ווערט שוין אַרויסגעוואָרפן, און נאָך אַ טאָג אַרבעט ווערט אַ גרויסער בעלר מיט גאָלדענע, שטייענדיקע זאַנ־גען פאַרוואַנדלט און אויפגעשטעלטע סנאָפּעס, ווי איינזאַמע מצבות אויף אַ גרויסן בית־עולם.

דאָס דרעשן דעריאָגט שוין דעם שניט, און די קינדערלאַך אויסגעמאַטערטע, נע־מען אַן נייע, פרישע כחות צו אָט דער שווערער אַרבעט. און ווען זיי פירן שוין אַריין דעם ווייץ אין שייער, אַנטלויפט שוין דער זומער. געווען אַזוי פאַרהאַרע־וועט אַז זיי האָבן זיך גאָרניט אומגעקוקט ווי עס איז אַזוי שנעל אַוועקגעלאָפן. אַזאַ שיינער, ליבער זומער. אין דער זעלבער צייט, וואָס די שטאָטיקע בחורים'לאַך אין זייער עלטער, האָבן זיך אַנאַנץ זומער געלאָזן אַזוי וואוילגיין; פאַרבראַכט די שיינע טעג אין מחיה'דיקן אָוונטן אין די פּאַרקס ביי טענינס און גאָלף, אָדער גע־שפּאַצירט מיט צערטלאַכע טריט אויף דער אַספאַלטענער ערד, אין זייערע נשמה'לאַך זיינען געווען אָנגעפילט מיט אַלערליי פּוסטקייט און הבליות — האָבן די יונגע ערד קינדערלאַך אַ גאַנצן זומער פאַרבראַכט אונטער די בלויע הימלען, וואָס זיינען שיר ניט צעברענט געוואָרן פון דער זון, און צעביסן געוואָרן פון די מאַסקיטאָס; די טעג — ביי שווערער פּראָדוקטיווער אַרבעט, וואָס טראָגט אַ טיפן זין און אַ ווייטן תכלית; אין די נעכט — די קילע, אָנגענעמע — זיי־נען זיי זיך צעפאַלן אין די בעטן, ווי סנאָפּעס . . . ניט פאַר אייך, יונגע ערד קינדער, איז דער שיינער זומער געוואָרן צו רוען . . .

דער שווערער הייסער טאָג איז אַרי־בער. די זון לאָזט זיך אַראָפּ אין רויטע פלאַמען, אַ סימן, אַז מאָרגן וועט אויך זיין אַ שיינער טאָג. דער לופט ווערט אַזוי אָפּגעקילט, אָפּגעפרישט; דער מחיה'די־קער ריח השדה טראָגט זיך פון אַלע זייטן. ס'קומען אָן די אינגלאַך מיט די פערד פון דער אַרבעט; די לעצטע פורן היי, צו פאַרענדיקן מאָרגן פרי דעם סטוג, זאָל נאָר חלילה אַ גאָט, ניט רע־גענען. פאַרענדיקט אַ שווערן טאָג פראַ־צע. די פערדלאַך טאַצן אונטער, דרייען מיט די עקן, אָפּנים פון צופרידנהייט, וואָס זיי וועלן זיך אַביסל אויסרוען, בין מאַרגן פרי, בין עס וועט זיך ווידער צעשטראַלן אַ ניי אידישער טאָג. די טאַ־טעס און קינדער פאַרשווארצטע, פאַר־ברענטע, פאַרשאָטענע איבער'ן קאָפּ און האַלז מיט רויער ערד, נעמען זיך אַרום־וואַשן אין קאַלטער וואַסער, דערפילן אַ דערפרישונג און זעען זיך אויס אַרום טיש עסן "סאַפּער". ווידער דר הייסע קאַרטאָפלעס און שיכלען סמעטענע אין כל־ערליי מילכיקס, איינענע פּראָדוצירט, דער אָפּעטיט איז גוואַלדיק גרויס. מען שלינגט די ביסנס, אויף אַלעמענס פּנים'ער ליגט אויסגעגאָסן אַ מילדע צו־פרידנהייט, וואָס דריקט זיך אויס אין אַ לעבעדיקן שמועס: וויפיל מען האָט שיינען פאַראַקערט, אויפגעבראָכן, אָפּגע־שניטן, אָדער וויפיל פורן היי האָט מען אַריינגעגאָסן. היי — דאָס איז אַן אַר־בעט, וואָס איר קאָנט זיך ניט שפּילן, מען מוז כאָפּן. ערשטנס פאַלט דאָס צע־נויף אין אין צייט מיט'ן שניט, און צווייטנס איז דאָס אַזאַ איידעלער גראָז, וואָס האָט מורא פאַר רעגן. און כל זמן דער וועטער דינט, כאַפּט מען און מען סטעגט.

דער אינטימער שמועס נעמט אַרום אויף די פערד; ס'ווערן אַרויסגעזאָגט שבחים פאַר די פערד, וועלכע האָבן גוט געצוינען, געשלעפּט די מאַשין, און פאַר־קערט זלזולים — פאַר די, וועלכע האָבן זיך אַביסל אונטערגעפויל (וואָס אַ שטיי־נער, קאָנען ריידן אין דער זעלבער צייט די שטאָטישע בחורים'לאַך, אוואַדע וועגן די שמועה עשרה ברכות פון מאָדערנעם גאָלף).

ס'פאַלט צו די נאַכט. פאַר מיילן, מיילן פינקלט אָפּ רויטע פינטעלאַך פייער, איינזאַמע, פאַרבלאַנדזשעטע. דער עולם צעלאָזט זיך אָפּטאָן די ביינאַכטיקע לצרות", ווי זיי רופן עס אַן פאַלקסטימ־לאַך, דאָס מיינט: מעלקן, געבן עסן די בהמות, אַנטרינקען די קעלבלאַך. אין דרויסן איז טונקל. די ברייטע פעלדער אַרום וועלדער מיט די שווארצע בוימער אַרום וועלן אויגנענעהיק אין פינסטער גיש, ווי איינגעדרעמלטע רעזן. די פיר פּוסיקע ברואים פלעכטן זיך איין דעם קגולי "רויף" וואָס שלענגלט זיך אין דער דער הויף און צעטרייבט זייערע בר־טערע שונאים. — די בייזע מאַסקיטאָס, וואָס האָבן ניט אויפגעהערט אַ נאַנצן טאָג זיי צו בייסן. אונטער דעם "סמוק" וואָס די קליינוואַרג רייטן צו פאַר די אָנקומענדיקע בהמות, קומט פאַר דאָס מעלקן. ווען ניט אָט דער רויך וואָס צע־טרייבט די מורא'דיקע פלינעלאַך, וואָלן־טען זיי ניט איינגעשטאַנען רואיק, און מען וואָלט זיי ניט געקאָנט מעלקן.

די גאַר קליינוואַרג, די יונגע קונדיי־סימ'לאַך, זיצן אויך ניט לייזיק, טרייבן צענויף די עופות: די הינדעלאַך, קאַטש־קעלאַך, גענזעלאַך און אינדיקלאַך אין זייערע נעסטן אַריין. פאַרבייגייענדיק פאַרטשעפּען זיי זיך מיט די יונגע קעל־בעלאַך און לאַשעקלאַך. אַך, וואָס פאַר אַ ליבשאַפט און צערטלאַכקייט וויינען זיי אַרויס צו אָט די בחמה'לאַך: באַטראַכ־טען זיי ווי מיטגלידער פון זייער עגנער משפּחה. זיי זיינען מיט אָט די בה־מות גלייך אויפגעוואַקסן און אויסגעגאַ־דעוועט געוואָרן. דאַרביבער איז ניט אָפּ־צושאַצן די גרויסע שמחה פון אַ ניי געבאָרענעם קעלבל אָדער פערדל, אָדער חלילה, דעם טרויער פון אַן אומגעקו־מענעם.

מיר איז אויסגעקומען איבערצולעבן סיי אַזאַ שמחה און סיי אַ צער: איין מאָל האָב איך זיי געטראָפן מיט ערנסט פאַרטרויערטע פּנים'ער; זיי האָבן קוים אַרויסגעשטאַמלט: — פּאַליע איז טויט! — און אַ געוויין האָט זיך פון זיי אַרויס־געריסן. איך האָב גלייך באַגריפן ווי טיף דער אומגליק איז; אַז פּאַליע, אָט דער יונגער ווייסער פערד, מיט די זילבער געקרייזלטע לאָקן, וואָס פלעגט ליב האָבן אַרום וועלדער מיט די שווארצע בוימער אַרום וועלן אויגנעהיק אין פינסטער גיש, ווי אַיינזאַמע בראָוס פלעכטן זיך אין דעם קגולי "רויף" וואָס שלענגלט זיך אין